

EINDRAPPORTAGE
'SMILE' in Transition
STICHTING GOEDWERKGHANA

Morning assembly

2018

STICHTING GOEDWERKGHANA

EEN STICHTING TER VERBETERING VAN DE LEVENSONMSTANDIGHEDEN IN GHANA EN IN HET BIJZONDER DE OMGEVING VAN KUMASI IN HET ASHANTIGEBIED. DE BELANGEN VAN KINDEREN, JONGEREN EN VROUWEN KRIJGEN HIERBIJ DE EERSTE AANDACHT. IN DE VERBETERING VAN DE LEVENSONMSTANDIGHEDEN STAAT DUURZAAMHEID VOOROP.

GoedWerkGhana, Willem van Oranjelaan 52, 5211 CW 's Hertogenbosch

EINDRAPPORTAGE VOOR STICHTING RICKELMAN VAN ERP met bijdragen van Harry van den Heerik en Barend Nieuwendijk

GWG 2018

.

Gegevens:

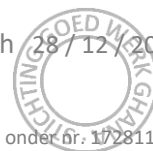
Naam stichting:	GoedWerkGhana
Contactpersoon:	Marlieke Wijnakker
Adres:	Willem van Oranjelaan 52
Postcode:	5211 CW
Woonplaats:	Den Bosch
Telefoon:	06 383 32 407
IBAN:	NL41 TRIO 0198 351593
E-mailadres:	marlieke@goedwerkghana.nl

De Anbi stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Brabant te Eindhoven onder nr. 17281139. Het RSIN nr.is 822177079

Project gegevens in buitenland: GoodWorldGhana ltd, not-for-profit foundation

Contactpersoon:	Adwoa Kuffour, bestuurslid en plaatselijk coördinator
Adres:	17 block U Kwadaso North, Kumasi
Telefoon	00233 20 814 9411

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

'SMILE' in Transition

INHOUD

1	Inleiding	4
2	De aanleiding voor het project	4
3	Ontstaan van SMILE	5
4	De situatie op 1-1-2017	6
5	De probleemstelling	8
6	De uitvoering	9
6.1	Aanpassingen van lokalen, onderhoud aan het gebouw	10
6.2	Waterput	11
6.3	Verbetering van de keuken	11
6.4	Vervangen accu's van de zonnepanelen	11
6.5	Schoolmeubilair	12
6.6	Schoolboeken	13
6.7	Bijscholing	13
6.8	Speelterrein	14
6.9	Verbetering onderwijskwaliteit	14
6.10	Onvoorziene kosten	14
7	Financiële verantwoording	15
8	Toekomst	16
	Bijlage	

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

1. INLEIDING

In het voorjaar van 2017 vroeg Stichting Goed Werk Ghana bij de Stichting Rickelman Van Erp subsidie aan ten behoeve van het 'Sustainable Multifunctional Institute and Learning Experience' (SMILE) in Ghana om de doelstellingen van 'SMILE' verder te kunnen realiseren. De projecttitel van de aanvraag was "SMILE-in transition".

In de afgelopen anderhalf jaar is het project uitgevoerd onder begeleiding van de heer Harry van den Heerik, die daarvoor driemaal in Ghana is geweest.

In deze rapportage wordt verslag gedaan van de werkzaamheden en door middel van foto's een beeld gegeven van de resultaten. Tevens is in deze rapportage de financiële verantwoording van het project opgenomen.

2. DE AANLEIDING VOOR HET PROJECT

SMILE' is een voorziening die kinderdagopvang en basisonderwijs biedt. Het is in 2008 opgestart door de plaatselijke bevolking van Kokobeng met ondersteuning van Nederlandse vrijwilligers en sinds 2014 geheel zelfstandig. **'SMILE'** wordt beheerd en bestuurd door GoodWorldGhana, een lokale stichting in Kokobeng. Het plaatsje Kokobeng ligt zo'n 25 km ten zuidoosten van de stad Kumasi (zie kaart) .

Vanwege de sterke groei van het aantal leerlingen stond GoodWorldGhana voor een grote uitdaging. Er moest een aantal aanpassingen aan de leslokalen worden gedaan om deze functioneel te verbeteren, er was groot-onderhoud aan het gebouw nodig en er moest geïnvesteerd worden in nieuwe leermiddelen. Ook de keukenvoorziening behoeftte aanpassing omdat deze te klein en te primitief was om het grotere aantal leerlingen verantwoord van een maaltijd te kunnen voorzien.

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

3. ONTSTAAN VAN SMILE

'SMILE' is ontstaan vanuit de behoefte van de rurale community rondom Kumasi om dagopvang te bieden aan hun jonge kinderen, zodat de vrouwen op het land kunnen werken zonder hun kinderen op de rug mee te moeten dragen of de iets ouderen mee te laten werken. Door kinderdagopvang en onderwijs profiteren vooral de kinderen hiervan. Zij hebben hierdoor betere ontwikkelingsmogelijkheden, onderwijs en sociale contacten.

Het 'SMILE' gebouw in Kokobeng is met steun van een aantal Europese vrijwilligers (en sponsoring vanuit Nederland) door de gemeenschap zelf in 2008 gebouwd. De activiteiten in de eerste jaren betroffen vooral kinderopvang, leerwerkprojecten met jongeren en opvoedingsondersteuning. Ook de kinderdagopvang is van het begin af aan, met ondersteuning van goed opgeleide internationale vrijwilligers, door de lokale gemeenschap zelf verzorgd.

Om gelden en sponsoren te werven voor het 'SMILE'-project is in 2010 in Nederland Stichting Goed Werk Ghana opgericht. De stichting heeft als belangrijkste doelstelling het bieden van mogelijkheden voor de verbetering van de levensomstandigheden in Ghana en in het bijzonder de omgeving van Kumasi in het Ashantigebied. De belangen van kinderen, jongeren en vrouwen krijgen de primaire aandacht en in de verbetering van de levensomstandigheden staat duurzaamheid voorop. Dat wil zeggen dat projecten zichzelf na oplevering in stand moeten kunnen houden en dat zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van lokale materialen en middelen.

Via Stichting Goed Werk Ghana zijn in de afgelopen jaren financiële middelen geworven om het 'SMILE'-project verder te kunnen uitbouwen. Sponsoren waren onder andere: Cordaid, Hivos, Dr. Hofstee Stichting, Debman Foundation, Leye Fonds, St. Cristine Bader en tal van particulieren.

Tussen 2014 en 2015 is het project geheel verzelfstandigd en sindsdien is de staf volledig Ghanees. Alle jaarlijkse kosten worden gedekt uit de bijdragen van de ouders.

De leerwerkprojecten zijn na het opleiden van een achttal meisjes afgerond en de kinderdagopvang is op verzoek van de ouders uitgegroeid tot een basisschool. Deze basisschool is door de lokale overheid officieel erkend als privéschool en heeft in de omgeving een goede reputatie. Momenteel draait de school op eigen kracht van de ouders en zonder verdere fondsen.

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

4.

DE SITUATIE OP 1-1-2017

SMILE leslokaal

Het 'SMILE'-gebouw is ontworpen als kinderdagverblijf. Hierdoor zijn de lokalen kleiner dan een gebruikelijk klaslokaal. Dit betekent dat de school kleine klassen heeft en een leerkracht gemiddeld maar zo'n 12 leerlingen in een groep. Het nadeel van de kleine klassen heeft zich echter ontwikkeld tot het grote succes van de school. In tegenstelling tot wat gebruikelijk is in het Ghanese onderwijs krijgt iedere leerling veel persoonlijke aandacht wat o.a. resulteert in goede schoolresultaten en vrolijke kinderen.

Een ander aspect dat is voortgekomen uit de start als kinderdagverblijf is het verstrekken van een gezonde warme middagmaaltijd. Veel ouders werken allebei en hebben 's avonds niet veel gelegenheid een maaltijd klaar te maken. De school voorziet daarin. Uit een tevredenheidsenquête is gebleken dat de warme maaltijd hoog gewaardeerd wordt.

's Hertogenbosch 28/12/2018

Het schoolterrein heeft de beschikking over ongeveer 0,8 ha ommuurde grond waar door de staf groente, fruit, mais en cassave wordt verbouwd. De oogst hiervan wordt gebruikt bij de maaltijdbereiding.

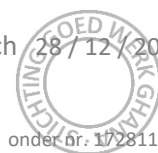
Het aantal kinderen op de school is gegroeid van 40 in 2014 tot het huidige aantal van 95 begin 2017. Er zijn 8 leerkrachten, een kokkin, conciërge en een parttime manager.

In tegenstelling tot de meeste privéscholen in Ghana is de ouderbijdrage van de basisschool van 'SMILE' laag. Alle kosten van de school worden gedekt uit de bijdragen van de ouders. Deze bijdragen zijn echter niet voldoende voor het grootonderhoud aan het gebouw, uitbreiding en vervanging van meubilair en leermiddelen en een periodieke bijscholing van de docenten.

Vers van eigen grond

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

5. DE PROBLEEMSTELLING

Vanwege de hiervoor beschreven ontwikkelingen en de sterke groei van het aantal leerlingen stond GoodWorldGhana voor een grote uitdaging. Er moest een aantal aanpassingen aan de leslokalen worden gedaan om deze functioneel te verbeteren, er was grootonderhoud aan het gebouw nodig en er waren nieuwe leermiddelen nodig. De keukenvoorziening was te klein en te primitief om het grotere aantal leerlingen verantwoord van een maaltijd te kunnen voorzien. Onderstaand wordt dat verder toegelicht. Realisatie van de verbeteringen ging de draagkracht van de ouders te boven en om die redenen heeft Stichting Goed Werk Ghana zich ingespannen om de benodigde middelen te vinden. De totale kosten voor de verbeteringen waren begroot op € 34.870,-.

De belangrijkste verbeteringen betroffen:

- a. Aanpassing van de leslokalen om de leerlingen beter te kunnen plaatsen;
- b. Uitbreiding en deels vervanging van het aantal leerlingen sets (lesbankjes);
- c. Onderhoud aan het gebouw, sanitair en het meubilair. Deze voorzieningen zijn na jaren van intensief gebruik hoognodig aan een flinke onderhoudsbeurt toe.
- d. Het project heeft een eigen pomp en waterput van ongeveer 25 m diep. Door sterke daling van de grondwaterstand moet de put worden uitgediept waardoor de kwaliteit van het water beter wordt;
- e. Het 'SMILE'-gebouw maakt voor de stroomvoorziening gebruik van zonnepanelen. Stroom wordt opgeslagen in accu's . Vervanging van de accu's en een voorziening tegen diepontlading zijn zeer gewenst.
- f. De keukenfaciliteiten zijn te klein en primitief om voor het grote aantal leerlingen een maaltijd te koken. Daardoor komt het principe van de gezonde warme middagmaaltijd in het gedrang;
- g. De Ghanese ouders zijn kritisch ten aanzien van de kwaliteit van het onderwijs. Deelname van de docenten aan de periodieke - door de lokale overheid georganiseerde - bijscholingscursussen is een voorwaarde de kwaliteit te waarborgen.

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

6. DE UITVOERING

De werkzaamheden zijn uitgevoerd in 3 schoolvakanties, te weten:

- I. september 2017
- II. april 2018
- III. september 2018.

Vanuit Nederland zijn de werkzaamheden begeleid door dhr. H. van den Heerik die daarvoor naar Ghana is afgereisd. De werkzaamheden zijn vooraf afgestemd met het bestuur van GoodWorldGhana en de ouders van de schoolkinderen. Op verzoek van de ouders zijn een aantal wijzigingen in het oorspronkelijke verbeterplan aangebracht.

Alle onderhoudswerkzaamheden aan het gebouw en schoolterrein zijn uitgevoerd door de lokale ambachtslieden, ondersteund door de ouders. De bouwmaterialen zijn aangeschaft bij bedrijven in Kumasi. Een lokale meubelmaker heeft het schoolmeubilair getimmerd. In overleg met de (Ghanese) Provinciale Dienst voor Onderwijs zijn de lesboeken aangeschaft.

Lokale verf-leverancier

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

6.1 Aanpassingen van lokalen, onderhoud aan het gebouw.

- A. De buiten- en binnenkant van het schoolgebouw zijn volledig geschilderd. Op een aantal plekken aan de buitenkant was het stucwerk zacht en afgebrokkeld en moest het worden vervangen. Op plaatsen waar door erosie de fundering zichtbaar was geworden is een betonnen versterking gemaakt. Ook zijn er preventief betonnen stoepen en gemetselde terrasmuren gemaakt om wegspoelen van de grond op de heuvel waar de school staat te voorkomen.
- B. Bij alle ramen is het muskietengaas vervangen. Op veel plaatsen waren in het muskietengaas van de ramen vogels aan het nestelen, het muskietengaas was door UV-licht vergaan.
- C. In vijf lokalen zijn grotere ramen voor meer ventilatie en daglicht geplaatst;
- D. Op de verdieping, waar voorheen de slaapvertrekken voor vrijwilligers waren, zijn drie nieuwe lokalen ingericht.
- E. De trappen zijn voorzien van voor kinderen geschikte trapleuningen.
- F. Dekvloeren van de binnenplaats en delen van de lokalen zijn vervangen of hersteld.
- G. Kapotte wc's en kranen zijn vervangen.
- H. Er is een urinoir gebouwd met een afvoer naar een zinkput/latrine (veel kinderen zijn niet gewend gebruik te maken van een doorspoeltoilet en urineerden voorheen naast de school).

Renovatie binnenplaats

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

6.2 Waterput

Doordat het de afgelopen jaren weinig heeft geregend was de grondwaterstand lager dan de putdiepte, bovendien was de elektrische waterpomp, die onderin de put hangt, kapot. De uitgevoerde werkzaamheden betroffen:

- A. De put is 2 meter dieper gegraven en is nu 24 m diep.
- B. Tegen het instorten van de putwand zijn er onderin de put cementstenen tegen de putwand gemetseld.
- C. Er is uiteindelijk een nieuwe pomp aangeschaft omdat ook na meerdere reparaties de pomp niet genoeg waterdruk gaf.

6.3 Verbetering van de keuken

- A. Er is een nieuwe open keuken gebouwd met betegeld aanrecht, kookplaats en magazijn.
- B. De nieuwe kooktoestellen zijn nog steeds hout gestookt, maar zodanig dat er minder brandhout nodig is. Dit is gebeurd in overleg met de schoolleiding omdat hout gestookt het beste aansluit op de lokale kookgewoonten.
- C. Er zijn nieuwe grotere pannen en eetgerei aangeschaft.

Upgrade keuken

6.4 Vervangen accu's van de zonnepanelen

Vlak voor de start van de onderhoudswerkzaamheden aan de school is het dorp Kokobeng en de school aangesloten op het landelijke energienetwerk van Ghana.

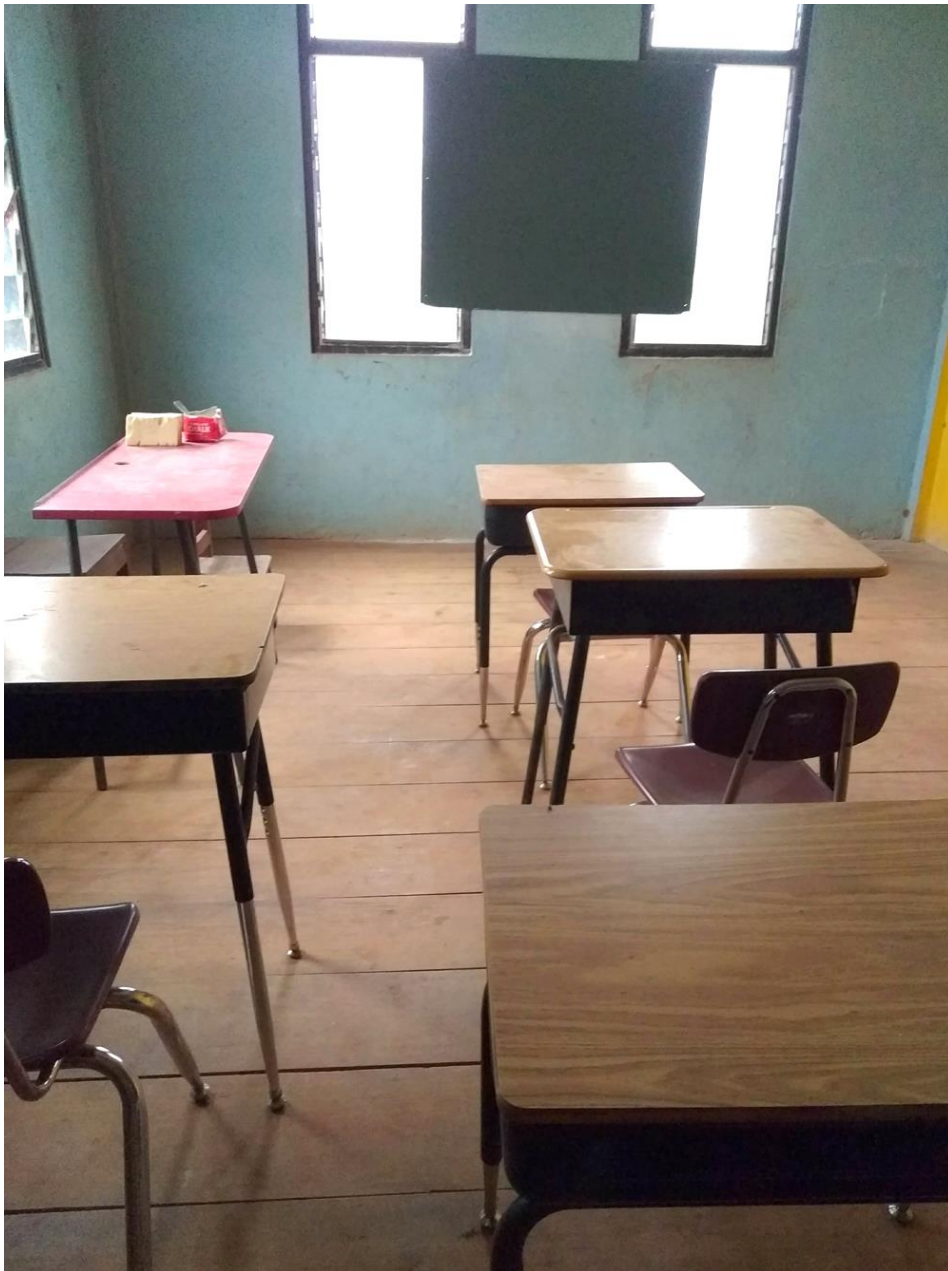
De vervanging van de accu's voor de zonnepanelen bleken dus niet meer nodig. Op het ogenblik is terug levering van elektriciteit in Ghana niet mogelijk, onderzocht wordt of aanpassing van de installatie mogelijk is.

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

6.5 Schoolmeubilair

- A. Door een lokale timmerman zijn 20 nieuwe, grotere schoolbanken en tafels gemaakt.
- B. Voor de oudste kinderen zijn zo'n 40 tweedehands stalen tafels en stoelen aangeschaft omdat houten stoelen snel kapot blijken te gaan in deze leeftijdscategorie.
- C. Er is een aantal nieuwe kasten voor het opbergen van de schoolboeken gemaakt.
- D. Er is een nieuw computerlokaal ingericht met 7 Pc's waarvan één met een groot scherm. In het lesprogramma is computeronderwijs opgenomen. In de school was voorheen geen enkele werkende PC aanwezig.

Tweedehands stalen tafels en stoelen

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

6.6 Schoolboeken

Vanaf schooljaar 2017-2018 heeft iedere leerling voor elk vak een eigen schoolboek gekregen.

Een comité van directie en leerkrachten heeft op basis van het officiële curriculum een selectie gemaakt van door de overheid goedgekeurde schoolboeken. Er zijn ruim 400 schoolboeken aangeschaft. Ter vergelijking: De afgelopen jaren werd er les gegeven uit één enkel schoolboek, de tekst werd op het schoolbord uitgeschreven. Voor de komende twee schooljaren is geld (€ 900,-) gereserveerd voor nieuwe schoolboeken. Het bedrag is geormerkt onder de titel: 'reservering boeken'.

6.7 Bijscholing

In overleg met de Regionale Onderwijsdienst worden er korte bijscholingscursussen georganiseerd waaraan alle leerkrachten deelnemen. Een deel van de cursussen wordt gegeven in de schoolvakanties, daarnaast worden er regelmatig studiedagen georganiseerd en wordt door een medewerker van de regionale onderwijsdienst supervisie gegeven aan de leerkrachten.

Eén van de leerkrachten volgt een parttime pedagogische opleiding. De lessen zijn in het weekend. Een deel van de leskosten wordt uit de subsidie van het fonds gedekt.

Bijscholing

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

6.8 Speelterrein

- A. Op verzoek van de ouders is het speelterrein veiliger gemaakt - een gedeelte van het speelterrein is verhard - en zijn er drie metalen speeltoestellen geplaatst.
- B. Voor de op het schoolterrein rondscharrelende eenden en geiten is een afgerasterd gedeelte gemaakt.

6.9 Verbetering Onderwijskwaliteit

Verbetering van de kwaliteit van het onderwijs is op iedere bijeenkomst met de bestuur en ouders een aandachtspunt. We zijn erg blij dat het gelukt is een verbintenis aan te gaan met de lokale onderwijsdeskundige die bereid is de leerkrachten regelmatig bij te scholen.

Er zijn inmiddels zes scholingsdagen geweest. Om dat voor de komende jaren te kunnen realiseren is een bedrag van € 3.000,- gereserveerd voor deze bijscholing. Het bedrag is geormerkt onder de titel: 'reservering 20 trainingsdagen'.

6.10 Onvoorziene kosten

- A. Stormschade: In April 2018 is door een hevige storm een deel van de 2,5 m hoge muur rondom het schoolterrein omgewaaid. Dit stuk muur van 70 m lengte is opnieuw en versterkt opgebouwd.
- B. Schoolbus: Er zijn enkele onderhoudswerkzaamheden aan de schoolbus uitgevoerd vanwege de onveilige staat. De banden waren volledig zonder profiel en de portieren sloten niet goed.

Stormschade

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

7. FINANCIËLE VERANTWOORDING

Onderstaand worden de kosten weergegeven van de uitvoering van de werkzaamheden. In de tabel wordt de begroting vergeleken met de realisatie. De bedragen zijn zowel in Euro's als in de Ghanese munt weergegeven. In bijlage 1 is de detaillering van de kosten weergegeven.

In de loop van het project is een aantal kostenposten verschoven. In de tussenrapportage is daar ook melding van gemaakt.

De kosten voor de begeleiding (reis- en verblijfskosten van de heer van den Heerik) zijn betaald door Stichting Goed werk Ghana.

Financiële verantwoording SMILE in transition					
Onderwerp	Project- begroting	Kosten		Saldo	
		Cedis	Euro's		
Aanpassing leslokalen, schilderwerk etc.	€ 10.800,00	GHC 42.585	€ 8.516,94	€ 2.283,06	
Repareren hang- en sluitwerk	€ 2.280,00	GHC 3.795	€ 758,85	€ 1.521,15	
Herstel sanitair	€ 1.660,00	GHC 8.001	€ 1.600,20	€ 59,80	
Reparatie vloeren	€ 800,00	GHC 4.926	€ 985,20	€ -185,20	
Verbeteren keuken	€ 4.500,00	GHC 12.991	€ 2.598,20	€ 1.901,80	
Vervangen accu's	€ 1.920,00	nihil	nihil	€ 1.920,00	
Uitdiepen waterput	€ 1.240,00	GHC 6.849	€ 1.369,80	€ -129,80	
Herstel goten en erosie terrein	€ 2.400,00	GHC 13.750	€ 2.750,00	€ -350,00	
Leerlingensets, schoolmeubilair	€ 1.200,00	GHC 13.280	€ 2.656,00	€ -1.456,00	
Lesboeken, leermiddelen	€ 1.900,00	GHC 22.072	€ 4.414,40	€ -2.514,40	
Bijscholing	€ 3.000,00	GHC 21.700	€ 4.340,00	€ -1.340,00	
Onvoorzien en stormschade	€ 3.170,00	GHC 24.402	€ 4.880,41	€ -1.710,41	
TOTAAL	€ 34.870,00	GHC 174.351	€ 34.870,00	€ 0,00	

Het project is keurig binnen de budgettaire kaders gebleven. Tevens is voorzien in continuïteit van de onderwijskwaliteit.

's Hertogenbosch 28/12/2018

Computer lokaal

8. TOEKOMST

De jaarlijkse exploitatiekosten van 'SMILE' worden door de ouders opgebracht. Op de jaarlijkse ouderbijeenkomst wordt het beleid en de financiën van de school besproken en de ouderbijdragen voor het onderwijs, de warme maaltijd en het transport, voor het volgende jaar vastgesteld. Zoals eerder beschreven ligt Kokobeng zo'n 25 km ten zuidoosten van de stad Kumasi en de bevolking heeft een laag inkomen. De doelstelling van GoodWorldGhana is de kosten voor de ouders laag te houden.

Uit de eerdere leerwerktrajecten zijn faciliteiten overgebleven voor het vervaardigen van zeep en brood. Hiermee kunnen opbrengsten worden gecreëerd die in de toekomst aangewend kunnen worden voor dekking van bijvoorbeeld de kosten van het onderhoud aan het schoolgebouw.

Een actueel probleem is het schoolvervoer. Vrijwel wekelijks moet er aan het busje worden gerepareerd. Al jaren wordt gevraagd een grotere en vooral veiliger schoolbus aan te schaffen. Helaas zijn de inkomsten van de school daarvoor niet toereikend. Stichting Goed werk Ghana zal zich gaan inspannen om hier een oplossing voor te vinden.

BIJLAGE

1. Gedetailleerd financieel overzicht

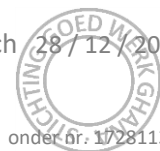
's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

Schoolbus actuele situatie

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

Schilderwerk voorkant

Schilderwerk achterkant

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

Urinoir

Gerestaureerd toilet

Ramen klaslokalen vergroot

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

Uitdiepen put

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

Leerlingen tijdens morning assembly

Enkele docenten

-Hartelijk dank namens het 'SMILE' team en alle leerlingen-

's Hertogenbosch 28 / 12 / 2018

